BRATISLAVA MUSIC FESTIVAL | MUSIKFESTSPIELE BRATISLAVA
FÊTES DE MUSIQUE DE BRATISLAVA | FESTIVAL DE MÚSICA DE BRATISLAVA

1918 100 2018

HLAVNÝ USPORIADATEĽ slovenská filharmónia

MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BHS člen Európskej asociácie festivalov

PARTNERI A MEDIÁLNI PARTNERI BHS

Group M · BRATISLAVA · BKIS · rtvs: · Pravda · SOZA · TA3 · .tasr. · hudobný život · slovenka · in.ba · OPERA · .týždeň · JCDecaux · TREND · Forbes · The Carlton · MAV · rádio_fm · bigmedia

www.filharmonia.sk | www.navstevnik.sk

Hlavný usporiadateľ Slovenská filharmónia
z poverenia a s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR

Piatok 28. 9.

19.30 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Slovenská filharmónia

James Judd, *dirigent*	**Renaud Capuçon,** *husle*
Alexander Moyzes	Jánošíkovi chlapci op. 21, predohra pre symfonický orchester
Béla Bartók	Koncert pre husle a orchester č. 2, Sz. 112
Johannes Brahms	Symfónia č. 2 D dur, op. 73

Slovenská filharmónia otvorí 54. ročník BHS dielom **Alexandra Moyzesa,** zakladateľskej osobnosti modernej slovenskej symfonickej tvorby. *Koncert pre husle a orchester č. 2* **Bélu Bartóka** vznikal v ťaživom období predzvesti 2. svetovej vojny a je posledným dielom skladateľa pred jeho emigráciou do USA. Cesta **Johannesa Brahmsa** k symfonickému žánru bola tŕnistá; nemecký autor dokončil prvú symfóniu ako štyridsaťročný. Po tomto „debute" nabral odvahu a *Symfónia č. 2 D dur, op. 73* je dielom radosti a svieže invencie.

Slovenská filharmónia pod taktovkou svojho šéfdirigenta **Jamesa Judda** privíta na otváracom koncerte francúzskeho huslistu **Renauda Capuçona,** ktorý má v Bratislave už celý rad obdivovateľov a vyniká schopnosťou presvedčivého stvárnenia kontrastu *„subtílnej mäkkosti a šarmantnej smelosti"* (New York Times). Hrá na nástroji Guarneri del Gesù „Panette" z roku 1737, ktorý istý čas patril Isaacovi Sternovi.

Sobota 29. 9.

16.00 **Malá sála Slovenskej filharmónie**

Quasars Ensemble

Ivan Buffa, *umelecký vedúci, dirigent*

Alfredo Casella, Heitor Villa-Lobos, Bohuslav Martinů, Igor Stravinskij, Nikolaj Pejko

Neoklasicizmus bol jedným z dominantných trendov v umení 20. storočia. Silným impulzom k jeho vzniku bola radosť zo života a opätovná viera v ľudské schopnosti po skončení 1. svetovej vojny. Vyjadrovacím médiom sa stal flexibilný komorný súbor. Symbolom zjednotenia sa stala osobnosť **Igora Stravinského,** obdarená mimoriadnym talentom. Na jeho štýlové podnety, okrem parížskeho prostredia, reagoval aj taliansky neoklasicizmus **(Casella)**, neofolkloristi experimentujúci s nepravidelnou metrikou a modalitou českej (**Martinů**) či latinskoamerickej **(Villa-Lobos)** proveniencie, a tiež sovietski skladatelia, uzavretí v „ždanovovskej" klietke. Jedným z nich bol **Nikolaj Pejko,** ktorého *Decimet* vznikol v roku Stravinského smrti 1971.

19.30 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Mozarteumorchester Salzburg

John Storgårds, *dirigent*	**Baiba Skride,** *husle*
Leonard Bernstein	Serenáda podľa Platónovho *Symposia* pre husle, sláčikový orchester, harfu a bicie nástroje
Dmitrij Šostakovič	Symfónia č. 11 g mol, op. 103 *Rok 1905*

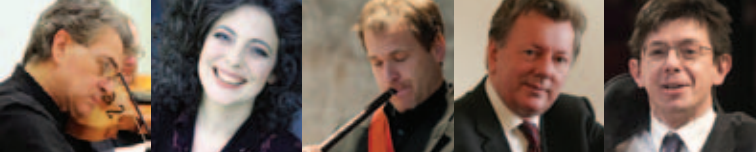

Klavirista, dirigent a skladateľ **Leonard Bernstein** sa v brilantnej kompozícii *Serenáda* nechal inšpirovať Platónovým traktátom o láske *Symposion.* Kompozícia pozostáva z piatich častí, ktoré predstavujú portréty antických mudrcov. Impozantné symfónie **Dmitrija Šostakoviča** sú často útočiskom skladateľa pred zverstvami stalinského režimu. Podtitul Symfónie č. 11 – *Rok 1905* vyjadruje skladateľovu solidaritu s protestujúcimi robotníkmi, ktorí sa stali obeťami masakru pred cárskym palácom známeho ako „Petrohradská krvavá nedeľa".

S renomovaným fínskym dirigentom **Johnom Storgårdsom** sa v Bernsteinovom diele predstaví **Baiba Skride**, *„skvelá hudobníčka s odvážnym štýlom, ktorá kladie hlavný dôraz na expresivitu, avšak bez kompromisov v oblasti kvality tónu alebo presnosti"* (Gramophone Magazine)

Nedeľa 30. 9.

16.00 **Stĺpová sieň Slovenskej filharmónie**

Musica aeterna **Peter Zajíček,** *umelecký vedúci, dirigent*
Czech Ensemble Baroque Choir **Tereza Válková,** *zbormajsterka*
Sophie Daneman, *soprán* **Bork-Frithjof Smith,** *kornet*

André Campra, Michel Lambert, Jean-Baptiste Lully, Marc-Antoine Charpentier

Egon Krák Umlčané múzy **premiéra**
(koncertná lyrická tragédia podľa Horácia a Ovídia)

Koncert z hudby francúzskeho baroka i slovenskej moderny je spomienkou na koniec Veľkej vojny v európskom historickom kontexte, evokujúcou symbolický obraz umlčaných múz... Múzy nás budú sprevádzať od veľkolepej nádhery hudby, ktorá sa zrodila v „Storočí Ľudovíta XIV." (Voltaire) k vokálnemu cyklu *Umlčané múzy* (2018), ktorého protagonistkou bude magická britská sopranistka **Sophie Daneman.**

19.30 **Malá sála Slovenskej filharmónie**

Klavírny recitál **Marian Lapšanský**

Johannes Brahms, Zdeněk Fibich, Leoš Janáček, Eugen Suchoň, Isaac Albéniz

Recitál popredného slovenského klavíristu otvoria introspektívne miniatúry **Johannesa Brahmsa** a **Zdeňka Fibicha.** Vášnivú sonátu **Leoša Janáčka** inšpirovala tragická smrť mladého muža, ktorého 1. X. 1905 k smrti ubili pri demonštrácii za vznik českej univerzity v Brne. *Malá suita s passacagliou* **Eugena Suchoňa** je dnes už pevnou súčasťou klavírneho repertoáru. Výber z cyklov *Španielska suita* a *Ibéria* **Isaaca Albéniza** prinesie osvieženie v podobe exotických inšpirácií spoza Pyrenejí.

*„**Marian Lapšanský** patrí k špičke klavírneho, ale aj celého slovenského interpretačného umenia. Dospel k rovnováhe medzi hlbokou emocionalitou – od krehkej poetickej meditácie cez širokú paletu odtienkov až po hutné, dramatické, vždy kultivovane znejúce kovové vrcholy – a dôkladne zváženým smerovaním sugestívne vyznievajúcich línií."* (Vladimír Čížik, Slovník slovenského koncertného umenia)

Pondelok 1. 10.

19. 30 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Il Giardino dei Sospiri
Večer talianskych barokových kantát
z tvorby **Georga Friedricha Händla, Leonarda Vinciho, Francesca Gaspariniho, Benedetta Marcella, Leonarda Leona** a **Domenica Sarriho**
Collegium 1704
Václav Luks, *dirigent*
Magdalena Kožená, *mezzosoprán*

Foto © Esther Haase

Dramatické osudy ženských hrdiniek inšpirovali umelcov už od staroveku a príbehy plné vášne, lásky, žiaľu, ale i vzdoru, radosti a odhodlania sa stali predmetom umeleckého stvárnenia tak v literatúre a výtvarnom umení, ako aj v hudbe. **Magdalena Kožená** bude sprievodkyňou *Záhradou nárekov* v programe zostavenom z dramatických scén slávnych ženských hrdiniek ako je Armida alebo Ariadna, ale aj menej známych príbehov oddanej lásky, akým je príbeh nymfy Ero. Hudbu talianskych kantát **Georga Friedricha Händla** dopĺňajú diela jeho benátskych a neapolských súčasníkov a plameň talianskej hudby sa tak prelína s vášňou nesmrteľných príbehov.

Utorok 2. 10.

19. 30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Veľký symfonický orchester P. I. Čajkovského

Vladimir Fedosejev, *dirigent* **Andrei Korobeinikov,** *klavír*

Piotr Iľjič Čajkovskij Ročné obdobia (úprava pre orchester)
časti: Október, November, December
Koncert pre klavír a orchester č. 1 b mol, op. 23
Symfónia č. 4 f mol, op. 36

Piotr Iľjič Čajkovskij bol mužom mnohých tvárí. Vo chvíľach relaxu po finalizácii *Klavírneho koncertu č. 1 b mol* a baletu *Labutie jazero* napríklad na podnet redakcie časopisu Nouvellist napísal cyklus dvanástich pôvabných skladieb pre klavír o všetkých mesiacoch v roku. *Symfónia č. 4* vznikala počas skladateľovho krátkeho a nevydareného manželstva. Úvodná časť je ovládaná zlovestnými „osudovými" fanfárami. V živom finále, založenom na variáciách ruskej ľudovej piesne, Čajkovskij nachádza východisko z vlastnej bolesti: *„Raduj sa zo šťastia druhých a budeš vedieť žiť ďalej..."*

Orchester, ktorý nesie Čajkovského meno, vstúpil do hudobného diania v roku 1930; jeho hudobným riaditeľom a šéfdirigentom je vyše štyridsať rokov skvelý majster taktovky **Vladimir Fedosejev**. Mimoriadne populárny, náročný *Klavírny koncert b mol* si vypočujeme v podaní **Andreia Korobeinikova**, *„jedinečného klaviristu s unikátnym dotykom, ktorý kombinuje silu a technické majstrovstvo s mimoriadnou citlivosťou."* Rodák z Moskvy získal ceny na vyše dvadsiatich medzinárodných súťažiach, spomeňme aspoň Medzinárodnú klavírnu súťaž Skriabina (Grosseto, Taliansko, 2004) a Rachmaninova (Los Angeles, USA, 2005). Publiku BHS sa Korobeinikov predstavil už v roku 2013 spolu s huslistom Vadimom Repinom.

Streda 3. 10.

17.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Nikita Boriso-Glebsky, *husle* **Kasparas Uinskas,** *klavír*

Ernö von Dohnányi, Sergej Prokofiev, Johannes Brahms

Bratislavský rodák **Ernö von Dohnányi** spolu so svojimi celoživotnými priateľmi Bélom Bartókom a Alexandrom Albrechtom absolvoval štúdium na bratislavskom maďarskom gymnáziu a následne na Akadémii Franza Liszta v Budapešti. Na pozvanie slávneho huslistu Josepha Joachima v rokoch 1905 –1915 vyučoval na berlínskej Hochschule für Musik; z tohto obdobia pochádza aj skvelá *Husľová sonáta cis mol*. Balet *Romeo a Júlia* **Sergeja Prokofieva** je jedným z najuvádzanejších baletných titulov a plnohodnotne žije aj vďaka obľúbeným suitám. *Tri sonáty pre klavír a husle* **Johannesa Brahmsa**, ktoré skomponoval na vrchole svojich tvorivých síl, predstavujú zásadný míľnik vo vývoji tohto žánru.

Nikita Boriso-Glebsky je víťazom Medzinárodnej súťaže Jeana Sibelia a Fritza Kreislera, ako aj laureátom Medzinárodnej súťaže P. I. Čajkovského v Moskve, Kráľovnej Elizabety v Bruseli a ďalších. **Kasparas Uinskas** ako sólista koncertuje v najprestížnejších sálach sveta, ako newyorská Carnegie Hall, Berlínska filharmónia, londýnska Wigmore Hall, J. F. Kennedy Center a ďalších. Je aj vynikajúcim komorným partnerom.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Filharmónia Artura Rubinsteina Łodž

Paweł Przytocki, *dirigent* **Ingolf Wunder,** *klavír*

Alexandre Tansman Quatre Danses Polonaises

Fryderyk Chopin Koncert pre klavír a orchester č. 1 e mol, op. 11

Karol Szymanowski Symfónia č. 2 B dur, op. 19

Poliak **Alexandre Tansman** bol novodobým Fryderykom Chopinom. Po štúdiách v Łodži a Varšave opustil Poľsko, usadil sa v Paríži, neskôr dokonca v Los Angeles, ale na domovinu nezabúdal, o čom svedčí aj cyklus *Štyroch polonéz*. Klavírne koncerty **Fryderyka Chopina** sa tešia mimoriadnej obľube zo strany interpretov aj zo strany publika. Technicky náročný sólový part je nevšedne krásny; orchester je akoby tichým spoločníkom v kaskádach nápadov. Masívna *Symfónia č.* 2 dvadsaťsedemročného **Karola Szymanowského** sa síce ešte nesie v okúzlení symfonizmom Richarda Straussa a Maxa Regera, ale obsahuje už všetky charakteristické znaky umelcovej tvorby.

Klavirista **Ingolf Wunder** už ako šestnásťročný získal Lisztovu cenu na súťaži v Budapešti (2001) a o deväť rokov neskôr druhú cenu na Chopinovej súťaži vo Varšave. S vyše storočnou **Filharmóniou Artura Rubinsteina** na BHS opäť zavíta sympatický **Paweł Przytocki**, ktorý je od sezóny 2017/2018 šéfdirigentom orchestra. Ich vystúpenie pred rokom v Zlatej sále Musikvereinu vo Viedni sa stretlo s mimoriadnym úspechom.

Štvrtok 4. 10.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia **Juraj Valčuha,** *dirigent*

Manuela Uhl, *soprán* **Magnus Vigilius,** *tenor* **Peter Mikuláš,** *bas*

Richard Wagner Valkýra, koncertné uvedenie 1. dejstva opery

Richard Wagner je autorom konceptu tzv. „všeumeleckého diela" (Gesamtkunstwerk), založeného na syntéze všetkých umení. Prakticky je však takýto útvar predovšetkým dielom hudobným, gigantickou programovou symfóniou. Kolosálny súbor štyroch opier o *Nibelungovom prsteni* (*Zlato Rýna, Valkýra, Siegfried, Súmrak Bohov*), ktorý svojho času spôsobil v Európe nevídaný rozruch, je najdôslednejšou realizáciou konceptu všeumeleckého diela. Spomedzi štyroch častí tetralógie je pre koncertné uvedenie najvhodnejšia *Valkýra*, nakoľko má najoriginálnejšiu a najnapätejšiu orchestrálnu dramaturgiu.

V podaní **Slovenskej filharmónie** pod taktovkou dirigenta svetového renomé **Juraja Valčuhu** sa predstaví nemecká sopranistka **Manuela Uhl,** vyhľadávaná interpretka diel Richarda Straussa a Richarda Wagnera, absolvent Kráľovskej dánskej akadémie **Magnus Vigilius** a skvelý slovenský sólista **Peter Mikuláš.**

Piatok 5. 10.

17.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Slovenská tvorba pre husle a klavír

Juraj Tomka, *husle* **Maroš Klátik,** *klavír* **Jozef Horváth,** *husle*

Milan Paľa, *husle* **Ladislav Fančovič,** *klavír*

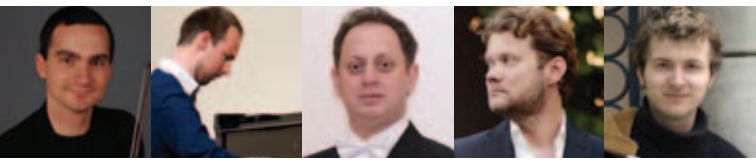

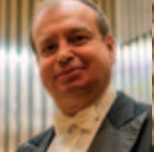
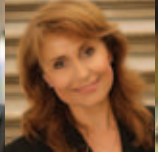

Frico Kafenda	Sonáta D dur pre husle a klavír
Ľudovít Rajter	Suita pre sólové husle
Jevgenij Iršai	Sonáta pre husle a klavír č. 2, *Nenávisť*
Ivan Parík	Nocturno pre husle a klavír
Ivan Hrušovský	Sonáta č. 1 pre husle a klavír

Koncertom pokračujeme v poslucháčsky úspešnom projekte, v rámci ktorého sme na BHS už prezentovali tvorbu slovenských skladateľov pre klavír (BHS 2015, 2017) a komornú tvorbu (2016). Tento rok sa sústreďujeme na tvorbu pre husle.

19.30 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Štátny komorný orchester Žilina **Leoš Svárovský,** *dirigent*
Spevácky zbor Lúčnica **Elena Matušová,** *zbormajsterka*
Juraj Bartoš, *trúbka*
Martina Masaryková, *soprán* **Michaela Šebestová,** *mezzosoprán*
Jozef Gráf, *tenor* **Tomáš Šelc,** *bas*

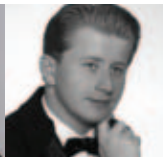

Jan Václav Hugo Voříšek	Symfónia D dur op. 24
Johann Nepomuk Hummel	Koncert pre trúbku a orchester E dur, S. 49
Štefan Németh-Šamorínsky	Bratislavská omša

Napriek tomu, že **Jan Václav Hugo Voříšek** zomrel veľmi mladý (34), patril k uznávaným osobnostiam. Obdivoval Mozarta, viac však inklinoval k hudbe Beethovena. V jeho jedinej *Symfónii D dur* sa črtajú prvky romantizmu, predznamenávajúce Franza Schuberta. **Hummelov** *Koncert pre trúbku a orchester* je jedným z najpopulárnejších pre tento nástroj. Skomponoval ho v roku 1803 pre viedenského dvorného trúbkara Antona Weidingera, ktorý sa zaslúžil o významné inovácie svojho nástroja. Koncert si vypočujeme v interpretácii **Juraja Bartoša**, ktorý je už niekoľko desaťročí jednou z najvýraznejších a najvšestrannejších hudobníckych osobností na Slovensku. V druhej časti koncertu zaznie dielo **Štefana Németha-Šamorínskeho**. Ako organista v Dóme svätého Martina sa venoval aj kompozícii omší, spomedzi ktorých vyniká veľká *Bratislavská omša.*

Sobota 6. 10.

16.00 **Malá sála Slovenskej filharmónie**

Komorný koncert
z diela **Eugena Suchoňa**
a **Oliviera Messiaena**
Zuzana Biščáková, *klavír*
Jordana Palovičová, *klavír*

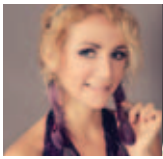

Tento rok si pripomíname 110. výročie narodenia dvoch významných skladateľov 20. storočia **Oliviera Messiaena** a **Eugena Suchoňa.** Popri niektorých doteraz neprebádaných myšlienkových a tvorivo-kompozičných filiáciách spája týchto skladateľov aj zaujatie teoreticky zdôvodňovať výsledky svojich tvorivých procesov. U Oliviera Messiaena sa tieto teoretické reflexie významne odrazili v cykle siedmich skladieb pre dva klavíry *Visions de l´Amen* (Predstavy slova Amen, 1943) a u Eugena Suchoňa v *Rapsodickej suite* (1965), ktorú samotný skladateľ označil za jednu zo svojich najodvážnejších skladieb. Suita vo verzii pre dva klavíry odznie verejne na tohtoročných BHS vôbec po prvýkrát.

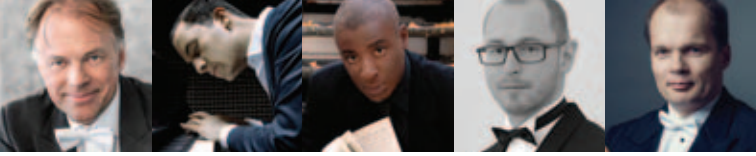

Messiaenove Predstavy slova Amen vznikali počas nemeckej okupácie Paríža. O to pregnantnejšie v nich rezonujú symboly viery, zakomponované do siedmich hudobných vízií nesmiernej sily a emočného vypätia.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

INSTITUT FRANÇAIS SLOVAQUIE

Orchestre de Paris

Thomas Hengelbrock, *dirigent* **Igor Levit,** *klavír*

Hector Berlioz	Béatrice a Bénédict, predohra k opere
Sergej Prokofiev	Koncert pre klavír a orchester č. 2 g mol, op. 16
Ludwig van Beethoven	Symfónia č. 7 A dur, op. 92

Výrazom **Berliozovej** celoživotnej fascinácie Shakespearom je aj jeho opera *Béatrice a Bénédict* na námet komédie Mnoho kriku pre nič. **Sergej Prokofiev** sa vo svojom eruptívnom *Klavírnom koncerte č. 2* začal prejavovať ako zásadný experimentátor. Výbušne pôsobí aj *Siedma symfónia* **Ludwiga van Beethovena**. Dielo je dionýzovskou apoteózou rytmu a nespútanosti pohybu, voľnosti myslenia, slobodnej gestiky.

Účinkovanie **Orchestre de Paris**, telesa, ktoré sídli v novopostavenej exkluzívnej parížskej Filharmónii a je považované za najvýznamnejšie z krajiny galského kohúta, patrí k prestíži festivalu. Invenčný, pre objavovanie tajomstiev hudby zapálený **Thomas Hengelbrock,** je jedným z najvyhľadávanejších dirigentov. Spolu s ďalšou hviezdou na BHS **Igorom Levitom** prinesú nové impulzy aj v Prokofievovom *Klavírnom koncerte č. 2.* Tohoročný festival ponúka jedinečnú možnosť porovnať interpretáciu tohto diela v podaní dvoch skvelých predstaviteľov súčasného interpretačného umenia (zaznie aj v stredu 10. októbra).

Nedeľa 7. 10.

16.00 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Organový recitál Wayne Marshall

Franz Schmidt, Jean Roger-Ducasse, Healey Willan, Enrico Bossi

Charizmatického **Wayna Marshalla** sme zažili na pôde Slovenskej filharmónie v januári tohto roku ako výnimočného dirigenta a klaviristu. Nadchol svojím prídavkom na organe a rád prijal pozvanie BHS. V jeho podaní si po prvý raz na Slovensku vypočujeme organové skladby z dielne britských autorov. Významnou zložkou programu budú aj diela bratislavského rodáka Franza Schmidta a recitál zavŕšia improvizácie na témy Leonarda Bernsteina. Na BHS privítame umelca, ktorý svojím organovým recitálom v rámci BBC Proms dokázal vypredať Royal Albert Hall.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Štátna filharmónia Košice **Zbyněk Müller,** *dirigent*

Slovenský filharmonický zbor **Jozef Chabroň,** *zbormajster*

Sophia Jaffé, *husle*

Eva Hornyáková, *soprán* **Terézia Kružliaková,** *mezzosoprán*

Ľudovít Ludha, *tenor* **Gustáv Beláček,** *bas*

Jozef Grešák	Komorná symfónia
Jean Sibelius	Koncert pre husle a orchester d mol, op. 47
Antonín Dvořák	Omša D dur, op. 86 *Lužanská*

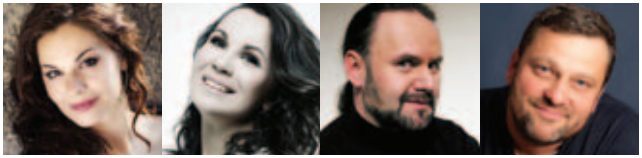

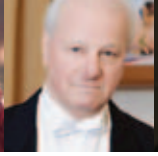
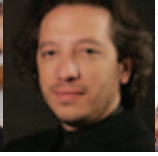

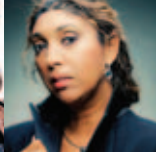

Štátna filharmónia Košice pri príležitosti 50. výročia svojho založenia otvára koncert dielom východoslovenského rodáka **Jozefa Grešáka**, ktorý čerpal zo silných etnických základov rodného kraja a modely ľudovej hudby dokázal spontánne prepojiť s novodobými technikami. *Komorná symfónia*, inšpirovaná ľudovou svadbou, je dielom len šestnásťročného skladateľa. Fín **Jean Sibelius** nikdy necitoval žiaden z fínskych a karelských nápevov, a predsa je jeho hudba výsostne fínska. Azda len v slávnom *Husľovom koncerte* sa viac poddal európskej tradícii. **Antonín Dvořák** na seba v oblasti sakrálnej hudby upozornil predovšetkým *Stabat Mater* a *Requiem*. Samotný autor si však cenil aj pôvabnú *Omšu D dur*, ktorú – napriek objednávke – komponoval predovšetkým pre svoje potešenie ako vyznanie radosti zo života, prírody, viery.

Sólistkou v Sibeliovom koncerte je **Sophia Jaffé,** ktorej *„vznešenú, bravúrnu interpretáciu umocňujúcu umelecký zážitok"* ocenili okrem iného na súťaži Kráľovnej Alžbety v Bruseli (2005). Jubilujúca **Štátna filharmónia Košice** na festivale účinkuje po prvý raz so svojím šéfdirigentom **Zbyňkom Müllerom.**

Pondelok 8. 10.

19.30 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Štátny akademický spevácky zbor Capella z Petrohradu
Vladislav Černušenko, *dirigent*

Duchovné kompozície
(D. Bortniansky, G. Sviridov P. Česnokov, A. Archangelsky a ďalší)
Úpravy ruských ľudových piesní

Štátny akademický spevácky zbor Capella z Petrohradu začal písať svoje dejiny v roku 1479 ako zbor cárskych diakonov v Moskve. Stal sa prvým profesionálnym zborom v Rusku a kolískou ruského zborového umenia. Pri príležitosti ustanovenia Petrohradu ako nového hlavného mesta Ruskej ríše Petrom Veľkým, sa v roku 1703 stalo sídlom zboru mesto na Neve. Po celé generácie boli najlepšie ruské zbory formované tradíciou Capelly. Jej repertoár zahŕňa majstrovské diela ruskej a európskej klasickej hudby, ako aj sovietskych a súčasných ruských skladateľov.

V roku 1974 sa stal zbormajstrom Capelly **Vladislav Černušenko.** Jeho dirigentské umenie rozvíja najlepšie tradície petrohradskej hudobnej školy a sú preň príznačné rešpekt voči autorskému textu, triezvosť, vyhýbanie sa vonkajškovým efektom a schopnosť zapôsobiť nielen na uši, ale aj na srdcia poslucháčov.

Utorok 9. 10.

19.30 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Slovenská filharmónia **George Pehlivanian,** *dirigent*
Nicolas Altstaedt, *violončelo* **Esperanza Fernández,** *mezzosoprán*

Jean Françaix	Ouverture anacréontique
Ottorino Respighi	Adagio con variazioni
Camille Saint-Saëns	Koncert pre violončelo č. 1 a mol, op. 33
Manuel de Falla	Čarodejná láska, suita z baletu
Arturo Márquez	Danzon č. 2

Hudba skladateľa 20. storočia **Jeana Françaixa** je na základe espritu, ľahkých erotizujúcich náznakov a odľahčeného výrazu považovaná za symbol „francúzstva". **Camille Saint-Saëns** bojoval za etablovanie profesionálnej hudobnej produkcie a profesionálneho školstva vo Francúzsku; jeho koncertantné diela však ťažia z celoeurópskej tradície a sú ovplyvnené najmä kultom Franza Liszta. Balet **Manuela de Fallu** *Čarodejná láska* je známy predovšetkým kultovým *Tancom ohňa*. Podobne kultovou skladbou je pre Mexičanov *Danzon č. 2* **Artura Márqueza**, autora bojujúceho za mexickú národnú hudobnú tradíciu.

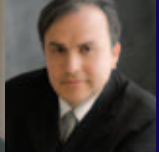
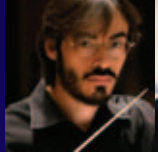
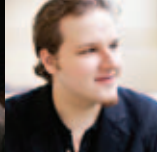

Saint-Saënsov violončelový koncert zaznie v interpretácii francúzsko-nemeckého umelca **Nicolasa Altstaedta**. Violončelista účinkuje s najprestížnejšími orchestrami sveta a premiéruje diela súčasných skladateľov. Medzi neprehliadnuteľné zjavy súčasného interpretačného umenia patrí aj temperamentná španielska interpretka flamenca **Esperanza Fernández**, ktorá dokáže prepožičať čarodejný feeling aj dielam „vážnej hudby". **George Pehlivanian** sľubuje v spolupráci so **Slovenskou filharmóniou** vzrušujúci hudobný zážitok okorenený južanskou atmosférou.

Streda 10. 10.

19.30 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Petrohradská filharmónia

Jurij Temirkanov, *dirigent* **Yefim Bronfman,** *klavír*

Nikolaj Rimskij-Korsakov
Symfonické obrazy z opery Legenda o neviditeľnom meste Kiteži a panne Fevronii (upr. Maximilian Steinberg)

Sergej Prokofiev Koncert pre klavír a orchester č. 2 g mol, op. 16

Piotr Iľjič Čajkovskij Symfónia č. 6 h mol, op. 74 *Patetická*

Skladateľ – rozprávkar: **Nikolaj Rimskij Korsakov**. Vo svojich scénických dielach sa snažil akcentovať nezávislosť ruských skladateľov od západnej tradície nielen etnicky podfarbenou hudbou, ale aj námetmi. **Sergej Prokofiev** je v *Klavírnom koncerte č. 2* neuveriteľne nekompromisný pri hľadaní výrazu sveta začiatku 20. storočia, čoho výsledkom je inklinácia k experimentom, avantgarde a zvukovej prieraznosti. Úplným opakom je **Čajkovského** *Symfónia č. 6*: strata ilúzií a gestá na rozlúčku ovládajú túto nevšedne tragickú hudbu. V korešpondencii sa však Čajkovskij zdôveril, že *„do nijakej inej skladby nevložil toľko lásky a zápalu a že ju považuje za najlepšie dielo, aké v živote skomponoval..."*

„Zázrak digitálnej zručnosti, romantický sentiment, bravúra." Príďte si vypočuť Prokofievov *Klavírny koncert č. 2* aj v podaní mimoriadne citlivého umelca **Yefima Bronfmana,** ktorý sa slovenskému publiku predstaví po prvý raz. **Petrohradská filharmónia** je na BHS hosťom po niekoľkých desaťročiach (1967, 1974), tentoraz pod taktovkou legendárneho **Jurija Temirkanova**.

Štvrtok 11. 10.

19.30 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Janáčkova filharmónia Ostrava

Ilan Volkov, *dirigent* **Lukáš Vondráček,** *klavír*

Modest Petrovič Musorgskij Noc na Lysej hore, fantázia pre orchester

Sergej Rachmaninov Koncert pre klavír a orchester č. 3 d mol, op. 30

Sergej Prokofiev Symfónia č. 5 B dur, op. 100

V roku 1830 spôsobil Hector Berlioz rozruch pekelnou scénou Sabatu čarodejníc vo svojej *Fantastickej symfónii*. Vzbudil tak horúčkovitý záujem svojich nasledovníkov o obdobné výjavy. Jedným z nich je aj *Noc na Lysej hore* **Modesta Petroviča Musorgského**. *Klavírny koncert č. 3* **Sergeja Rachmaninova** berie poslucháčovi dych už od prvých taktov; prostá, skromná, jednohlasná melódia sólového klavíra je jedným z hudobných divov sveta. Priezračnosť, mužná neha, lyrizmus, ale aj typický sarkazmus a vnútorný nepokoj – to sú hlavné výrazové atribúty *Symfónie č. 5* **Sergeja Prokofieva**.

Víťazstvo **Lukáša Vondráčka** na „hudobnej olympiáde", k akej možno prirovnať súťaž Kráľovnej Alžbety v Bruseli, bolo pre umelca v roku 2017 obrovským úspechom. Poznajú ho viac vo svete ako u nás a to nielen preto, že už desaťročie žije v Bostone. Hosťujúca **Janáčkova filharmónia Ostrava** sa na BHS predstaví s izraelským svetobežníkom **Ilanom Volkovom**, dirigentom *„mimoriadnej senzibility, inteligencie a vždy plného nasadenia"* (The Guardian).

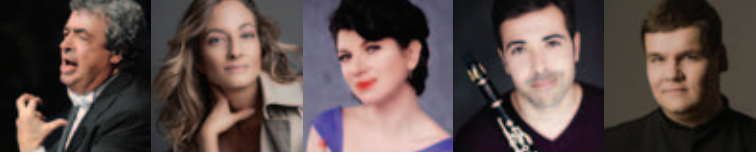

Piatok 12. 10.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Česká filharmónia **Semjon Byčkov,** *dirigent*
Pražský filharmonický zbor **Lukáš Vasilek,** *zbormajster*
Christiane Karg, *soprán* **Elisabeth Kulman,** *mezzosoprán*

Gustav Mahler Symfónia č. 2 c mol *Vzkriesenie*

Chcel svojimi symfóniami objímať všetky svety, všetky vesmíry... Vízie **Gustava Mahlera** môžu pôsobiť megalomansky, ba až chorobne. On sám celý život trpel nevyjasnenými otázkami vo vzťahu k svojej osobnosti, a preto si vysníval symfonický projekt, v ktorom sa jeho neistota a labilita rozptýlili v masívnych gestách. Už v *Symfónii č. 1* naprojektoval postavu Titana, ženúceho sa za odopieraným šťastím. V *Symfónii č. 2* tohto Titana uvádza do predpeklia, aby ho však napokon vzkriesil. Mahler prežil svoj profesionálny život najmä ako operný dirigent; *Symfónia č. 2* je strhujúcim útvarom na rozhraní reality a divadla. Je súčasne výrazne autobiografickou kompozíciou.

„V hudobnom svete, ktorý je čím ďalej tým viac globalizovaný a uniformný, patrí orchester, ktorý si zachováva autentický výraz a zvuk, k svetovým umeleckým pokladom," uviedol **Semjon Byčkov**, keď ho Česká filharmónia požiadala, aby sa stal nástupcom milovaného Jiřího Bělohlávka. Semjon Byčkov sa vracia na BHS po dvoch rokoch, keď v roku 2016 účinkoval na festivale s Kráľovským orchestrom Concertgebouw so sídlom v Amsterdame.

Koncertom Českej filharmónie si pripomíname 100 výročie vzniku ČSR. (Pri tejto príležitosti účinkovala Slovenská filharmónia na záverečnom koncerte festivalu Pražská jar 3. 6. 2018.)

Sobota 13. 10.

16.00 Stĺpová sieň Slovenskej filharmónie

Slovenský komorný orchester
Ewald Danel, *umelecký vedúci* **Pablo Barragán,** *klarinet*

Eugen Suchoň Serenáda pre sláčikový orchester op. 5, ESD 50b
Carl Maria von Weber Klarinetové kvinteto B dur, op. 34
Antonín Dvořák Sláčikové kvinteto G dur, op. 77

Pôvabná a svieža *Serenáda* **Eugena Suchoňa** zaujme v rýchlych nepárnych častiach až útočným vtipom; párne časti *Uspávanka* a *Nokturno* vrúcnou a hlbokou lyrikou. Nonšalantnosť a plné hudobnícke nasadenie sprevádzajú kompozície **Carla Mariu von Webera**. Mladistvé sláčikové kvinteto **Antonína Dvořáka** v roku 1875 zvíťazilo v súťaži komornej hudby, ktorú vypísal hudobný odbor Umeleckej besedy v Prahe.

Hosťom je španielsky klarinetista **Pablo Barragán**. Kritika ho považuje za vynikajúceho hudobníka nielen kvôli neodolateľnej interpretácii, ale aj kvôli jeho vášnivému prejavu, schopnosti komunikácie a senzibilite.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Lotyšský národný orchester
Andris Poga, *dirigent* **Alexander Kniazev,** *violončelo*

Pēteris Vasks Musica Appassionata
Dmitrij Šostakovič Koncert pre violončelo a orchester č. 1 Es dur, op. 107
Felix Mendelssohn Bartholdy Symfónia č. 4 A dur, op. 90 *Talianska*

Lotyšský skladateľ **Pēteris Vasks** je výraznou osobnosťou na súčasnej svetovej skladateľskej scéne. Hudba je pre neho synonymom slov krása a svätosť a prostriedkom, ktorý môže vniesť svetlo do sféry ľudskej duše. **Dmitrij Šostakovič** takmer štyridsať rokov tvrdo vzdoroval sovietskemu režimu – v tomto období vznikol aj jeho *Prvý violončelový koncert*. **Felix Mendelssohn Bartholdy** žil síce veľmi krátky, ale z hľadiska aktivít intenzívny život. Veľmi rád a často cestoval a každá z ciest ho inšpirovala k skomponovaniu majstrovského diela.

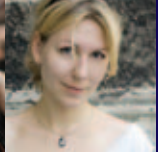

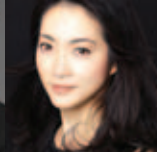

Alexandra Kniazeva, považovaného za dôstojného nasledovníka Mstislava Rostropoviča, naše publikum dobre pozná. Na hosťovanie na BHS si ho tentoraz prizval **Lotyšský národný orchester** pod taktovkou svojho šéfdirigenta **Andrisa Pogu.**

Nedeľa 14. 10.

16.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Komorný koncert **Z tvorby Vladimíra Godára**

Mucha Quartet

Magdaléna Bajuszová, *klavír*

Ricercar pre klavírne kvarteto

Talizman pre klavírne trio

Déploration sur la mort de Witold Lutosławski pre klavírne kvinteto

Klavírne kvinteto **premiéra**

Vladimír Godár je jedným z priekopníkov a hlavných predstaviteľov slovenskej hudobnej postmoderny. V *Ricercare, Talizmane* aj *Déploration*... vedie dialóg s hudobnou minulosťou, a to najmä vo forme alúzií a hudobných citátov, odkazujúcich na hudbu od renesancie až po súčasnosť. Polyštýlovosť, ktorá vyplýva z takejto kompozičnej techniky, ide ruka v ruke s viacvrstevnosťou vo významovej rovine hudobného diela. V záhlaví partitúry medzičasom už kultového diela *Talizman* je motto: *„Každý človek nosí v sebe svet zložený zo všetkého, čo kedy videl a miloval, a do neho sa neustále vracia, i vtedy, keď sa pohybuje svetom, ktorý mu je cudzí a v ktorom i zdanlivo žije."* (François-René de Chateaubriand)

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia

Eivind Gullberg Jensen, *dirigent* **Akiko Suwanai,** *husle*

Piotr Iljič Čajkovskij Koncert pre husle D dur, op. 35

Sergej Rachmaninov Symfonické tance, op. 45

V úvode záverečného koncertu 54. ročníka BHS zaznie **Čajkovského** *huslový koncert*, ktorý zaujíma miesto vedľa vrcholných diel Beethovena, Mendelssohna a Brahmsa, a interpret má možnosť „blysnúť sa" v početných efektných a virtuóznych pasážach. Sólistkou je renomovaná japonská huslistka **Akiko Suwanai**, laureátka mnohých medzinárodných súťaží ako Paganiniho v Taliansku, Kráľovnej Alžbety v Bruseli a najmladšia víťazka Čajkovského súťaže v Moskve (1990). Hrá na husliach Antonio Stradivari 1714 „Dolphin", ktoré kedysi vlastnil slávny huslista Jascha Heifetz.

Symfonické tance z roku 1940 sú labuťou piesňou **Sergeja Rachmaninova**. Autobiografické dielo je určené mohutnému orchestrálnemu aparátu s využitím mnohých bicích a drevených dychových nástrojov, altového saxofónu či klavíra. Koncert odznie pod taktovkou dynamického nórskeho dirigenta **Eivinda Gullberga Jensena**, nominovaného na Grammy Awards 2018.

Mimoriadny koncert BHS 27. 2. 2019

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Klavírny recitál **Daniil Trifonov**

Ludwig van Beethoven, Robert Schumann, Sergej Prokofiev

Tento repertoár ponúka v rámci svojho prvého účinkovania na Slovensku jedinečný umelec – napriek svojmu mladému veku už legendárny **Daniil Trifonov**. Jeho medzinárodnú kariéru odštartovali úspechy na Medzinárodnej klavírnej súťaži Fryderyka Chopina vo Varšave (3. cena), následne víťazstvo na súťaži Artura Rubinsteina v Tel Avive a na Čajkovského súťaži v Moskve. Po premiére jeho vlastného koncertu časopis Cleveland Plain Dealer (2014) uviedol: *„Nemôžeme uveriť tomu, čo sme počuli. Oceňujeme majstrovstvo klaviristu – skladateľa Daniila Trifonova."*

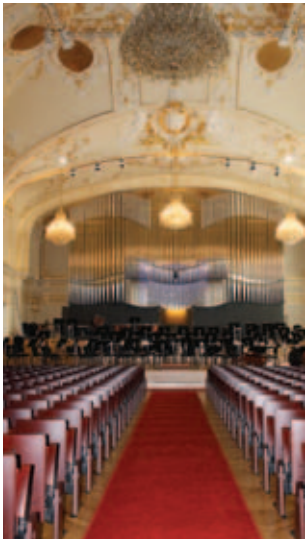

Slovenská filharmónia je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR

PARTNERI A MEDIÁLNI PARTNERI BHS

Group M

BRATISLAVA BKIS rtv: Pravda .tasr.

SOZA TA3 hudobný život slovenka in.ba OPERA .týždeň

JCDecaux TREND Forbes The Carlton fast fm bigmedia

PREDAJ VSTUPENIEK

V Slovenskej filharmónii v budove Reduty, Námestie Eugena Suchoňa č. 1, Bratislava

Pondelok 9.00 – 14.00 a 15.00 – 19.00 **utorok – piatok** 13.00 – 19.00

Počas BHS do 19.30 a v sobotu a nedeľu hodinu pred koncertom

Tel.: +421 2 20 47 52 93 **e-mail: vstupenky@filharmonia.sk** **www.filharmonia.sk**

Predaj vstupeniek on-line

www.navstevnik.sk ticketportal VSTUPENKY NA DOSAH

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená.

Vydala: Slovenská filharmónia Zostavili: Markéta Štefková, Igor Javorský, Manažment BHS
Výtvarné dielo na obálke: © Ján Berger – Echo, Slovenská národná galéria
Layout: PROGRESS PROMOTION BRATISLAVA
Tlač: DOLIS, s.r.o., Bratislava